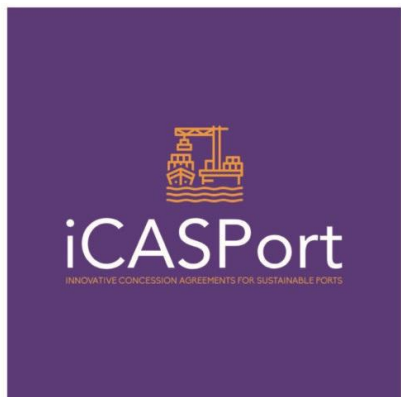

ΕΡΓΟ:

Innovative Concession Agreements for Sustainable Port
– iCaSPort

ΗΜΕΡΙΔΑ:

**Βιώσιμες Συμβάσεις Παραχώρησης
στη Λιμενική Βιομηχανία**

Οι Ρυθμιστικές Πτυχές των Συμβάσεων Παραχώρησης και οι Χωρικές Προσεγγίσεις τους

***Δρ. Παναγιώτης Αγουρόγιαννης
Εισηγητής Ρ.Α.Λ.***

***Υπ. Διδασκτ. Κωνσταντίνος Δέδες
Νομικός Σύμβουλος Ρ.Α.Λ.***

Στόχος Συμβάσεων Παραχώρησης

- Αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας (ΤΑΙΠΕΔ), με σκοπό την αύξηση των κρατικών εσόδων για την αποπληρωμή του ελληνικού χρέους.
- Ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών (αναβάθμιση υποδομών / υπηρεσιών, θέσεις εργασίας)
- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας στο κλάδο των μεταφορών στην εγχώρια και παγκόσμια οικονομία
- Εξασφάλιση της χωρικής (κοινωνικής) συνοχής μεταξύ των λιμένων και του αστικού ιστού.**

Οργανισμοί Λιμένων	Νόμος	Πώληση πλειοψηφικού ποσοστού μετοχών
Ο.Λ.Π. ΑΕ	4404/2016	COSCO-China Shipping (67%)
Ο.Λ.Θ. ΑΕ	4522/2018	South Europe Gateway Thessaloniki (67%)
Ο.Λ.ΗΓ. ΑΕ	5048/2023	Κοινοπραξία GRIMALDI EUROMED S.P.A., MINΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε. ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε. (67%)
Ο.Λ.Η. ΑΕ	5126/2024	Κοινοπραξία GRIMALDI EUROMED S.P.A., MINΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ Α.Ν.Ε. (67%)

Αναπτυξιακός χαρακτήρας των λιμένων λόγω γεωγραφικής θέσης

«....το δίκτυο θα πρέπει να αποσκοπεί στην ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της εξασφάλισης της προσβασιμότητας και της συνδεσιμότητας όλων των περιφερειών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της βελτιωμένης συνδεσιμότητας των άκρως απόκεντρων περιοχών και των άλλων απομακρυσμένων, αγροτικών, νησιωτικών περιφερειακών και ορεινών περιοχών καθώς και των αραιοκατοικημένων περιοχών.

«....να επιτρέπει την απρόσκοπτη, ασφαλή και βιώσιμη κινητικότητα των εμπορευμάτων και των προσώπων σε όλη την πολυμορφία τους και θα πρέπει να συμβάλλει στην περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα σε μια παγκόσμια προοπτική, μέσω της δημιουργίας διασυνδέσεων και της εξασφάλισης της διαλειτουργικότητας μεταξύ των εθνικών δικτύων μεταφορών με βιώσιμο τρόπο και με αποδοτική χρήση των πόρων».

Η Χερσαία Λιμενική Ζώνη περιλαμβάνει περιοχές εντός του Χώρου του Λιμένα όπως:

- παραλιακό μέτωπο προς τα όρια της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης,
- τον αιγιαλό και τους αναγκαίους παρακείμενους χώρους,
- αποβάθρες και κρηπιδότοιχους,
- λιμενικά καταφύγια

Η Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη αποτελείται από τη θαλάσσια περιοχή που βρίσκεται δίπλα στη Χερσαία Λιμενική Ζώνη όπως:

- αγκυροβόλια,
- προκυμαίες,
- ναυπηγικές κλίνες,
- δεξαμενές και ναυπηγεία,
- θαλάσσιο τμήμα των λιμενικών έργων, των υποδομών, ανωδομών και εγκαταστάσεων

Χωροθέτηση στοιχείων παραχώρησης : Πρόσβαση χωρίς Διακρίσεις

Ο ΦΔΛ που αναλαμβάνει τον υπό παραχώρηση λιμένα, αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι, λόγω του της θεμελιώδους νομικής φύσης της Ζώνης Λιμένα ως κοινόχρηστου δημοσίου πράγματος, θα πρέπει καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμβασης:

α) **να διαχειρίζεται τον λιμένα** και τους τερματικούς σταθμούς ως **δημόσιο λιμένα**

β) να παρέχει στους χρήστες πρόσβαση σύμφωνα με τις αρχές της **ισότιμης πρόσβασης, της αντικειμενικότητας και της μη διάκρισης**

γ) να **μην υιοθετεί ούτε να εφαρμόζει εμπορικούς κανόνες, εμπορικές ή τιμολογιακές πολιτικές ή πρακτικές σε σχέση με τα Στοιχεία Παραχώρησης** που στοχεύουν ή επιφέρουν αμέσως ή εμμέσως **τον αποκλεισμό ή τον περιορισμό δικαιωμάτων** οποιουδήποτε προσώπου από οποιαδήποτε ουσιώδη άποψη.

δ) να τηρεί και να **υποστηρίζει τις αρχές της ορθολογικότητας και της αναλογικότητας** στις συναλλαγές του με τους χρήστες σε **ζητήματα πρόσβασης και δικαιωμάτων χρήσης** σε οποιοδήποτε τμήμα των Στοιχείων Παραχώρησης

ε) να διασφαλίζει ότι όλες οι παραπάνω **αρχές αποτυπώνονται με τον προσήκοντα τρόπο στους αντίστοιχους κανονισμούς, που εγκρίθηκαν και υιοθετήθηκαν**

Έργα και παρεμβάσεις για την χωρική και αναπτυξιακή απόδοση των λιμένων

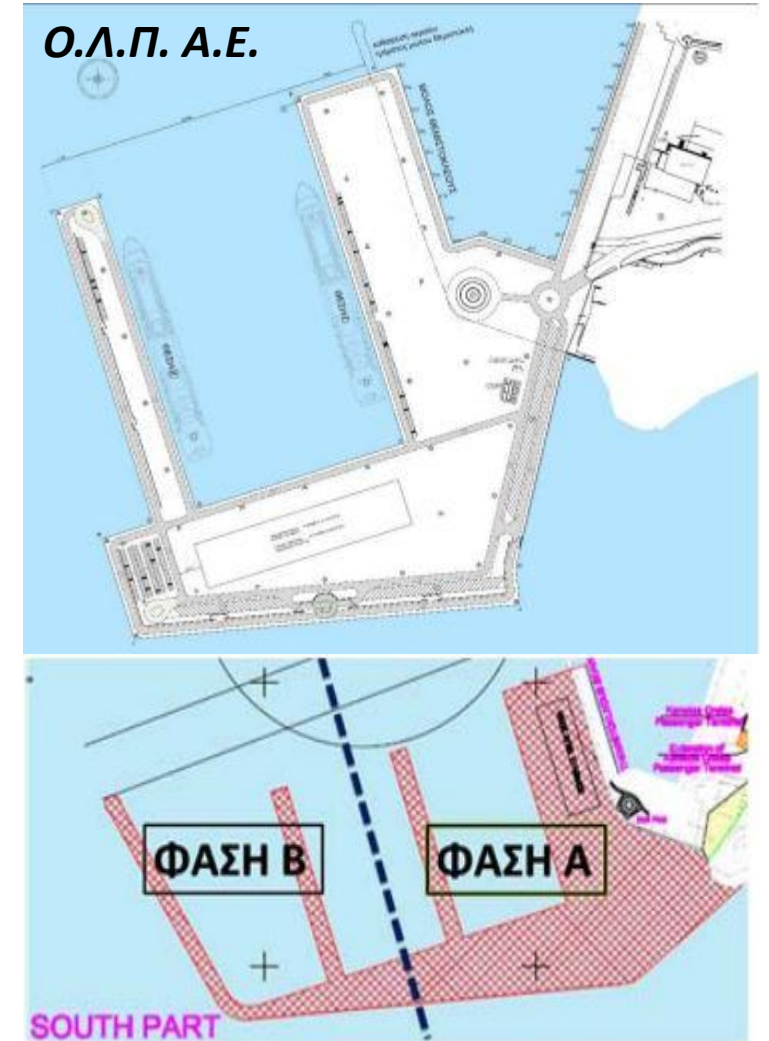
Έργα Επέκτασης και Συντήρησης που περιλαμβάνονται στο ΣΑΛ-Master Plan και τις ΥΕ, εντός των ΣΠ

- Επέκταση του Προβλήτα 6 (υποχρεωτική επένδυση) που προβλέπει την αύξηση των διαστάσεων της επέκτασης του Προβλήτα 6 στα 513 μέτρα (Ν. 4973/2022 (ΦΕΚ Α182-23/9/2022)) στο Λιμάνι Θεσσαλονίκης
- Επέκταση Επιβατικού Λιμένα Νότια Ζώνη με σκοπό τη δημιουργία δύο (2) επιπλέον θέσεων ελλιμενισμού κρουαζιερόπλοιων

Ο.Λ.Θ. Α.Ε.

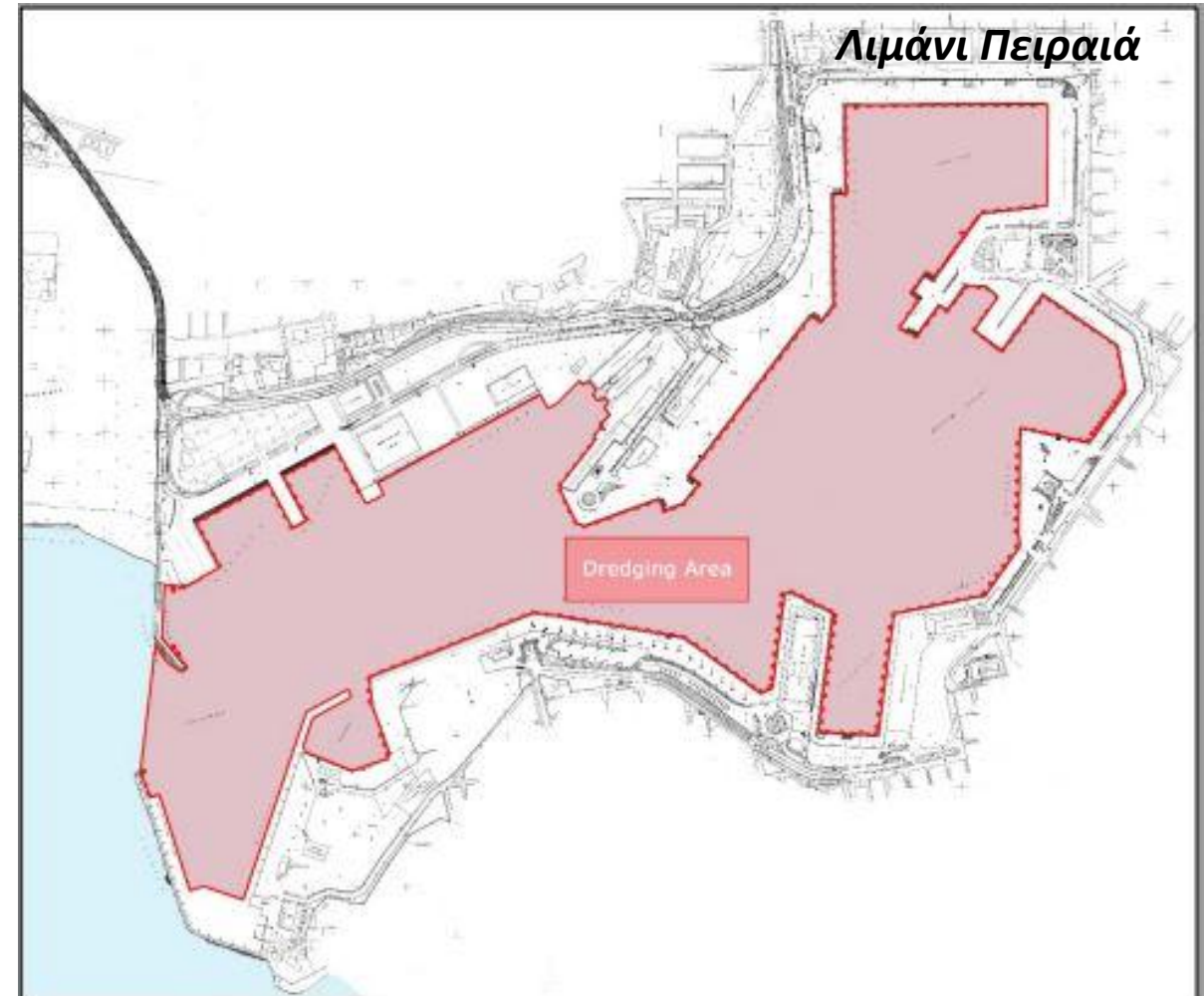
Ο.Λ.Π. Α.Ε.

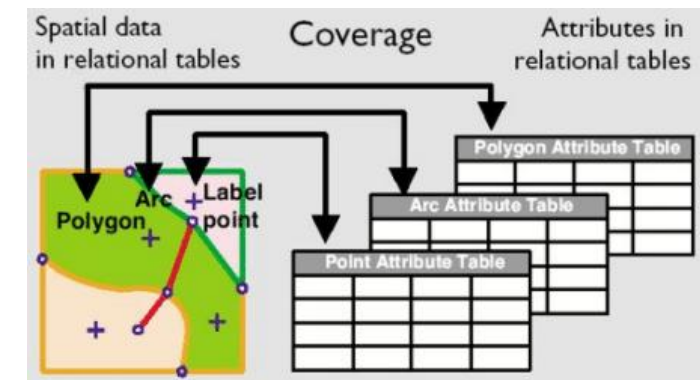
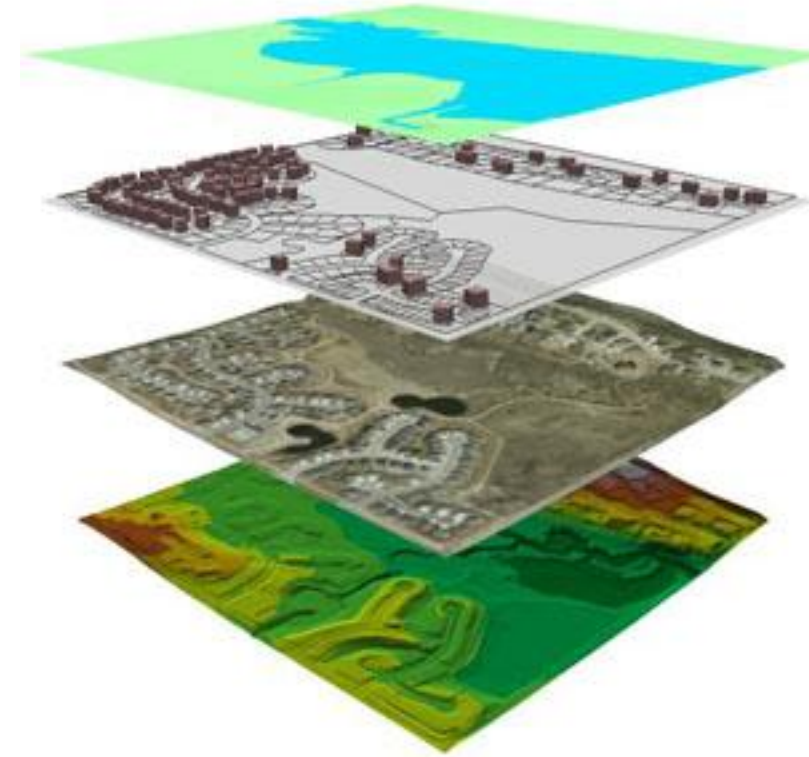
Έργα και παρεμβάσεις για την χωρική και αναπτυξιακή απόδοση των λιμένων

Έργα Συντήρησης για την λειτουργικότητα και την ασφάλεια των λιμένων

- Βυθοκόρηση Λιμένων για την συντήρηση των ελάχιστων βαθών σε αποβάθρες
- Βυθοκόρηση Λιμένων για την συντήρηση της λιμενολεκάνης σε πλεύσιμα επίπεδα βάθους

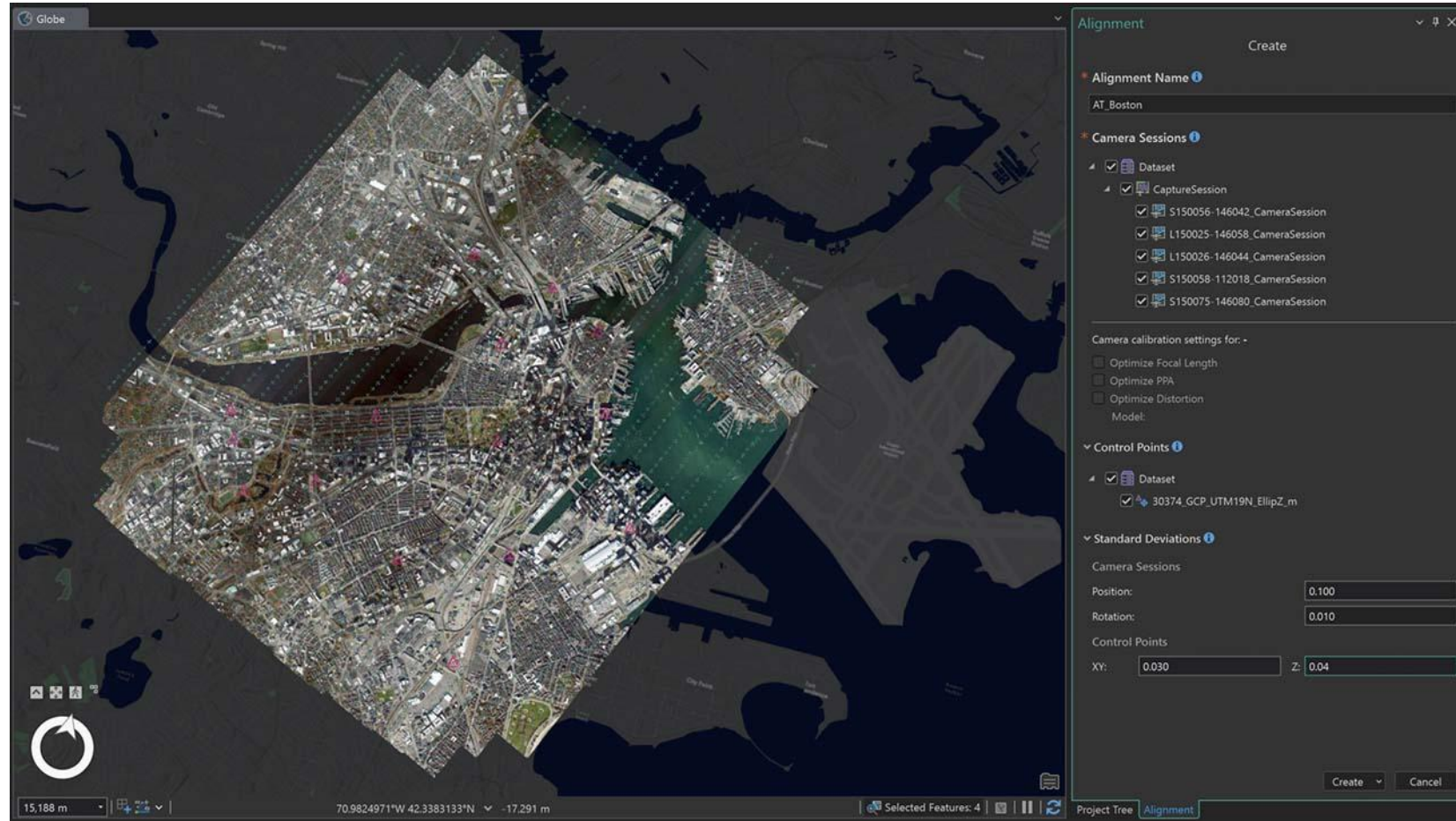
- **ΕΡΓΟ:** Πληροφοριακό σύστημα στο οποίο περιλαμβάνονται η ηλεκτρονική βάση δεδομένων καθώς και οι διαδικασίες δυναμικής τήρησης αυτής με στοιχεία των Λιμενικών Εγκαταστάσεων στην Ελληνική Επικράτεια τόσο των υφισταμένων όσο και των μελλοντικών.
- **ΣΚΟΠΟΣ:** Η πλήρης καταγραφή τόσο των εγκαταστάσεων αυτών καθαυτών όσο και των απαραίτητων στοιχείων και χαρακτηριστικών τους με στόχο την πλήρη γνώση καθώς και την τακτική επικαιροποίηση των στοιχείων και χαρακτηριστικών αυτών.
- **ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ:**
 - Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
 - Υπουργείου Τουρισμού/Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης
 - Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Χωρικά Δεδομένα

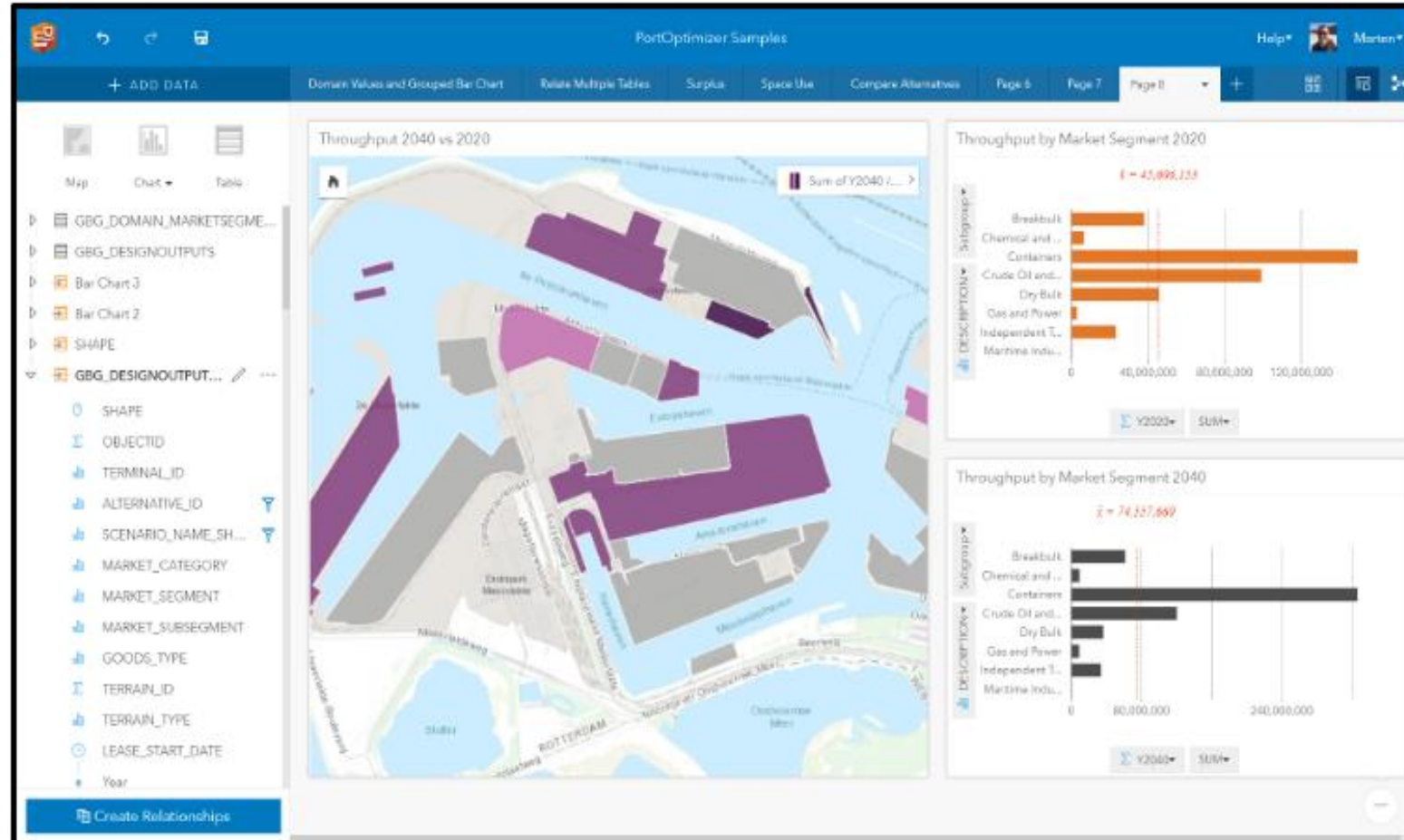
- Οπτικοποίηση λιμενικής εγκατάστασης
- Οπτικοποίηση υποδομών
- Αυτοδιοικητικά όρια
- Χρήσης Γης
- Οδικό Δίκτυο
- Πολιτιστικά μνημεία
- Περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος
- Εγκεκριμένες μελέτες
- Υπόβαθρα

(αεροφωτογραφίες, δορυφορικές εικόνες, ψηφιακά μοντέλα εδάφους/βυθού)

Περιγραφικά Δεδομένα

- ΑΦΜ -ΔΟΥ
- Καθεστώς λειτουργίας (ιδιόκτητο, παραχωρημένο)
- Μετοχική Σύνθεση
- Φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων
- Διοίκηση
- Υπο-παραχωρησιούχος
- Πλήθος θέσεων (ελλιμενισμού ή πρόσδεσης)
- Τύπος θέσεων (ελλιμενισμού ή πρόσδεσης)
- Ημερομηνία Κατασκευής/ Άδειας Λειτουργίας
- Ημερομηνία Έναρξης Λειτουργίας
- Είδος εγκατάστασης (είναι σε λειτουργία ή όχι)

Δρ. Παναγιώτης Αγουρόγιαννης
Εισηγητής Ρ.Α.Λ

pagouro@raports.gr

«Λένε ότι οι αριθμοί κυβερνούν τον Κόσμο. Δεν ξέρω αν αυτό είναι αλήθεια, αλλά εκείνο που ξέρω είναι ότι οι αριθμοί μας λένε αν κυβερνάται καλά ή άθλια».

-Γκαίτε 1814-

- **Εποπτεία και συμμόρφωση** με εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία επί **τελών και χρήσεων** λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών και επί της **υποχρέωσης παροχής δημόσιας** υπηρεσίας, σε συνεργασία με τον ΥΝΑΝΠ
- Όργανο **διαμεσολάβησης, επίλυσης** διαφορών και **διαιτησίας**
- Υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την **κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων**
- **Συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού** για την εξασφάλιση της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας
- Επεξεργασία και **πρόταση στον ΥΝΑΝΠ αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων**
- **Εποπτεία εμπορικών μεθόδων και πρακτικών των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών**

- Σύνταξη και υποβολή προς κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή Ανεξάρτητη Αρχή **εισηγήσεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της**
- Γνωμοδότηση στο ΥΝΑΝΠ επί ειδικών θεμάτων λιμένων
- Εισήγηση προς τους αρμόδιους ΥΠΟΙΚ και ΥΝΑΝΠ **αναφορικά με την άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων** του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από Συμβάσεις Παραχώρησης
- Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων **τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων** που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του
- Συμβουλευτικό όργανο της Πολιτείας σε θέματα λιμένων, νομοθετικού πλαισίου και σχεδιασμού **(ΕΣΑΛ)**

Γενική εφαρμογή

- ✓ Άρθρα 2.4 : Διεξοδικός κατάλογος φορέων του Ελληνικού Δημοσίου ΜΕ κατ' άρθρο αναφορά του αρμοδίου φορέα
- ✓ Άρθρα 14 παρ. 3 και 4 αντίστοιχα: Διαδικασία επιτόπιας επιθεώρησης των χώρων του Λιμένα
- ✓ Άρθρο 16: Ποινικές Ρήτρες
- ✓ Άρθρα 20 και 21: Δικαιώματα πρόσβασης, παρέμβασης, υποκατάστασης και υπεισέλευσης
- ✓ Αναπτυξιακό Προγραμματικό σχέδιο και Μελέτη Διαχείρισης (Master Plan)

Διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών ενδιαφερομένων μερών (Αρμοδιότητα ΡΑΛ κατ' άρθρο 112 του ν. 4389/2016)

- ✓ Μεταξύ **χρηστών και φορέων** διαχείρισης και διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών
- ✓ Είναι μια **δομημένη, εξωδικαστική διαδικασία** επίλυσης διαφορών, κατά τα μέρη, **οικειοθελώς**, προσπαθούν να επιλύσουν την διαφορά τους με συμφωνία, με την βοήθεια ενός **ουδέτερου τρίτου**
- ✓ **Εκούσια συμμετοχή** (συμμετέχουν εθελοντικά και μπορούν να αποχωρήσουν ανά πάσα στιγμή)
- ✓ **Αμερόληπτη διαμεσολάβηση** (ουδέτερος διαμεσολαβητής και δεν συνδέεται με τα συμφέροντα κανενός από τα μέρη)
- ✓ **Εμπιστευτικότητα** (εμπιστευτικές συζητήσεις και πληροφορίες)
- ✓ **Προαιρετική επίλυση** (η διαφορά λύνεται με συμφωνία ή με δικαστική επίλυση αν δεν καταλήξουν σε συμφωνία)

Διεξοδικός κατάλογος φορέων του Ελληνικού Δημοσίου με κατ' άρθρο αναφορά του αρμοδίου φορέα (ΣΠ)

- ✓ Θεσπίζει **υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου** να υποβάλει αναλυτικό κατάλογο, τον οποίο ενημερώνει όποτε υπάρξουν αλλαγές
- ✓ Προσδιορίζει όλες τις **ευθύνες σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις** του Ελληνικού Δημοσίου
- ✓ **Προσδιορίζει** τον υπεύθυνο **φορέα, οργανισμό ή αρχή**
- ✓ Κάθε αναφορά της Σύμβασης σε Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ θα **συνιστά αναφορά στο Ελληνικό Δημόσιο** ή/και (αναλόγως της περίπτωσης) σε **κάθε αντίστοιχο φορέα, σώμα, οργανισμό ή αρχή του Ελληνικού Δημοσίου**, που είναι υπεύθυνος, σύμφωνα με τους νόμους και κανονιστικές διατάξεις, για τα αντίστοιχα μέτρα, λειτουργίες, αρμοδιότητες ή ρυθμιστικές εξουσίες
- ✓ Δίχως να περιορίζεται η γενική εφαρμογή των ανωτέρω, κάθε τέτοια αναφορά λογίζεται ότι **περιλαμβάνει τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, τη Ρ.Α.Λ., τη Λιμενική Αρχή, την Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων** ή οποιαδήποτε άλλη αρχή κατά νόμο αρμόδια

Ποινικές ρήτρες (επιβολή, διαδικασίες, ποσά) (ΣΠ)

- ✓ Εάν ο ΦΔΛ παραβεί υποχρεώσεις του βάσει της ΣΠ (η Παράβαση), το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να ζητήσει εγγράφως να **αποκαταστήσει την εν λόγω Παράβαση**
- ✓ Εάν ο ΦΔΛ διαπράξει **Παράβαση από τις αναφερόμενες στον κατάλογο ποινικών ρητρών** της εκάστοτε ΣΠ σε σχέση με:
 - (α) τη μη επίτευξη **Ελάχιστων Επιπέδων Υπηρεσιών** ή/και
 - (β) οποιαδήποτε **διαχειριστική Παράβαση**, από τις περιλαμβανόμενες στο 2ο μέρος του Καταλόγου ΠΡτότε θα **επιβάλλονται οι Ποινικές Ρήτρες** σύμφωνα με τον σχετικό Κατάλογο
- ✓ Δεν θίγεται ούτε αποκλείεται ούτε περιορίζεται το δικαίωμα του Ελληνικού Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου Κυβερνητικού Φορέα να **επιβάλλει πρόστιμα ή άλλες κυρώσεις διοικητικής φύσεως** σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τους Ρυθμιστικούς Κανόνες

Αναπτυξιακό Προγραμματικό σχέδιο και Μελέτη Διαχείρισης (Master Plan) (ΣΠ)

- ✓ Ο ΦΔΛ συμμορφώνεται ανά πάσα στιγμή και από κάθε ουσιώδη άποψη με το Master Plan και όλους τους **ισχύοντες νόμους, κανόνες, κανονισμούς, πρότυπα, άδειες και εγκρίσεις**, συμπεριλαμβανομένων των **περιβαλλοντικών εγκρίσεων**
- ✓ Ο ΦΔΛ οφείλει να **εκπονήσει, επικαιροποιήσει και υποβάλει** προς έγκριση **επικαιροποιημένο** Προγραμματικό Σχέδιο Ανάπτυξης
- ✓ Κάθε Προγραμματικό Σχέδιο Ανάπτυξης **καθορίζει συγκεκριμένες δεσμεύσεις για υλοποίηση Έργων ή/και άλλων πρωτοβουλιών** για την ανάπτυξη του Λιμένα
- ✓ Κατά την εκπόνηση σχεδίου Προγραμματικού Σχεδίου Ανάπτυξης, ο ΦΔΛ **λαμβάνει, μεταξύ άλλων, υπόψη:**
 - την αναμενόμενη **επίδραση στη Χερσαία Ζώνη Λιμένα** και στους χώρους που την περιβάλλουν
 - την διασφάλιση ότι το Σχέδιο Ανάπτυξης αποτελεί **ολοκληρωμένο σχέδιο που** καλύπτει τις λειτουργίες και τις απαιτήσεις και συμμορφώνεται με όλους τους γενικώς ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και Ρυθμιστικούς Κανόνες

Ανεξάρτητος Μηχανικός (ΣΠ)

- ✓ Παρέχει τη **συνδρομή** του από κάθε άλλη τεχνική άποψη, σε **Ελληνικό Δημόσιο και ΦΔΛ**
- ✓ Καταρτίζει και τηρεί πλήρη και **κατάλληλα αρχεία για όλα τα ανειλημμένα καθήκοντα**
- ✓ **Εξετάζει προσχέδια** Αναπτυξιακών Προγραμμάτων/Μελέτης Διαχείρισης/Σ.Α.Λ. και προτείνει αλλαγές
- ✓ **Επιβλέπει** τυχόν Υποχρεωτικές **Επενδύσεις** και διεξάγει **έρευνες** και να ζητά τις **πληροφορίες** που κρίνει απαραίτητες
- ✓ **Επιθεωρεί τα έργα** και διασφαλίζει τη **συμμόρφωση με ισχύοντα πρότυπα, νόμους και χρονοδιαγράμματα** και εκδίδει πιστοποιητικά ολοκλήρωσης
- ✓ Έχει **κάθε άλλο δικαίωμα και υποχρέωση που προβλέπεται ρητά στην ΣΠ ή/και** κάθε συμπληρωματικό καθήκον ή/και κάθε άλλο καθήκον το οποίο μπορεί περαιτέρω να προβλέπεται **στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού**

***Υπ. Δρ. Κωνσταντίνος Δέδες
Νομικός Σύμβουλος Ρ.Α.Λ.***

kdedes@raports.gr